

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zapolya-utca 1-ső szám,
nová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 . . .
Negyedévre ——— 6 . . .
Egy hóra ——— 2 . . .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 161. szám.

Kedd, július 18.

A passzív rezisztencia.

Nagybecskerek, július 18.

A passzív rezisztenciának van egy igen veszedelmes része a jövődre nézve. Ez az adózás megtagadása.

A mi népünk, a mely előtt ugyanis mindig vörös posztó volt az adó, ma igen jól érzi magát, hogy nem kell adót fizetni, de ez az állapot minden körülmények között csak rövid farsang lehet, a melyre elkövetkezik a hosszú keserves bőjt.

Mert elvégre eljön az idő, midőn a rend helyreáll és ismét nemcsak lehet, de kell majd adót fizetni. Utóvégre is nem a király vagy a kormány kapja az adót, hanem az állam és az be fogja hajtani a főlsszaporodott hátralékokat, melyek nélkül háztartást nem vezet, még akkor is, ha a legszélsőbb negyvennyolcas parlamenti ember kerül a miniszterelnöki székbe. Most jön az aratás eredményének értékesítése, máskor az állampénztár szünete és nem is kell az embereket eltüntetni az adófizetéstől. Szívesen fordítják majd a pénzt másra, de ha az év végére a parlamenti nagy többség, vagy ami még szebb lenne, az ország javára együtt munkálkodó országgyűlés egészében megszavazza a költségvetést és esedékessé válnak az elmaradt adók, bár kétségtelen, hogy a hátralékok befizetésére a lehető legszélsőbb előzetes nyelggel határidőt adnak majd a hátralékosoknak, mégis csak nagy teher lesz ez és ebből olyan baj lehet még, mely alkalmas lesz a passzív rezisztencia nimbusának lerontására.

Ezért az tesz jót a néppel, aki jóakaratulag figyelmezteti már most, ne

gondolja senki, hogy a most be nem fizetett adót egyáltalában nem kell befizetni, amint azt igen sokan csakugyan hiszik, mert jóleső dolog, ha fizetni nem muszáj, de közeledik az óra, amikor újból teljes lesz az egyetértés korona és nemzet között, amikor ismét helyreáll a régi rend, de lehetetlen lesz sok embernek, hogy eleget tegyen kötelezettségének, mert adófiléireit másra fordította. Az ujoncok megtagadása is kizárólag elvi jelentőségű, mert senki fia erőszakos ujoncra nem gondol, ha pedig veszélyben lenne a haza, 24 órán belül újból együtt lenne valamennyi törvényhatóság, hogy talpra álljon a hadsereg, kiegészítsük a kereteket, mert a haza védelmében ép úgy együtt dobogna az egész nemzet szíve, mint most, mikor az abszolútizmus ha'avány réme ellen fegyverkezett az ország békés uton.

Nincs tehát arra semmi ok, hogy túlsötétnek lássuk a jelent és a jövőt; annál kevésbbé, mert ebből a küzdelemből senki se kerülhet ki vesztesként — ha nem ragadtatjuk magunkat a szélsőségekbe. Csakis a szabadelvű párt vesztette el az uralmát és ha tovább élnek majd az új többségben a szabadelvű és demokratikus eszmék, akkor csakis egyesek, egyének vesztettek el a küzdelmet, a haza pedig megerősödvé, duzzadó vitorlákkal halad tova a boldogulás útján. Mert látjuk már a közel jövőben a derengést, a jobb és szebb idők hajnalhasadását, amikor hosszú időre lekerülnek a napir ndről a meddő, magyart magyar ellen sikra szólító közjogi viták és ismét munkás lesz a parlament. A nemzet kívánságai teljesülni fognak; a magyar nemzeti jelleg minden vonalon kidomborodik és a

mostani küzdelem elcsendesedése után egy lesz ismét az egész ország királya iránt való szeretetében, aki megértette, mert meg kell értenie a nemzet szívverését, azét a nemzetét, melynek dolgoznia kell, hogy a kulturnemzetek között elfoglalhassa az őt megillető előkelő helyét. A közel jövő meghozza a kibontakozást, melynek bekövetkezése után kezdetét veszi majd a munka, az áldást hozó munka, melynél a katonai kérdések szerencsés elintézése után vezérszerep jut majd a gazdasági kérdések egész sorozatának.

Hirlapírók gyűlése.

— július 18.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének igazgatósága Szávay Gyula elnökele alatt vasárnap délután ülést tartott. Ez volt az igazgatóság első ülése a Szövetséget ért gyászeset óta s ez alkalommal foglalkozhatott a Szövetség vezetősége először azzal a mozgalommal, mely a vidéki újságírókat két táborba látszik osztani.

Bevezető szavaiban jelezte is az elnök, hogy fegyverraj közepette tartja első ülését az új aerában az igazgatóság. Testvérharc ütött ki az újságírók törzsében s ma-holnap a vidéki újságírók abban a helyzetben lesznek, hogy választhatnak a testületek között, melyekre érdekeik védelmét bizni kívánják. Ebben a harcban a Szövetség vezető szervének, az igazgatóságnak feladata magaslatán kell állnia s feladata magaslatán akkor áll, ha intézkedéseivel és magatartásával a Szövetség függetlenségét, erkölcsi és anyagi erejét, valamint programszerű működésének további folyását megvédelmezi. Emellett vigyáznia kell az igazgatóságnak, hogy bármily fegyvereket használ az ellenmozgalom, a mi fegyvereink mindig méltók maradjanak a Szövetség méltóságához és tisztességéhez.

Mint hogy pedig a meglehetősen lármás tenorban folyó mozgalomban sok oly jelszó és állítás

A „TORONTÁL” tárcája.

Az életmentők.

Különös, hogy koronkint mikép változnak az emberek. Nem siratjuk-e meg Krisztust, mert keresztet hordott, most pedig minden ember szeretne keresztet hordani, ha akármilyen ici-picit is, de persze nem a mellén.

Boitsec és barátja Taitaluile szintén ebben a rögeszmében sinylődtek. Valami rendjelecskét szerettek volna, hogy legalább egy ilyen szép jelecskéről különbözzenek embertársaiktól. De mivel még nagyon fiatalok voltak ahhoz, hogy a becsületrend tisztí kerestjét elnyerhessék, valami külföldi érdemrend-féle lebegett a szemük előtt, olyan fajta, amit külföldi küldetésben járó miniszteri tisztviselők könnyen elérhetnek. Egy napon — épp Nogentbe utaztak, hogy kiheverjék a vizsgákra való előkészületek fáradalmait — szintén a kitüntetésekről tanácskoztak. Amint elhaladtak egy folyó partján, megszólalt Boitsec:

— Mit tegyen az ember, hogy érdemrendet kapjon?

— Lépéseket! — felelte Taitaluile.

— Kap érdemrendet az, aki megment embereket?

— Hát hogyné . . . egy kis protekció és megvan!

— Megmentettél te már valakit?

— Igen, egyszer egy tüzvészből . . .

— Ugyan ne mond!

— Szavamra . . . magamat! De ugy-e ez nem elég?

— Nem, ez bizony nem. De ime egy ötlet: tudsz uszni?

— Igen, tudok.

— Jó, hát akkor beugrasz a vízbe.

— Oh!

— És meg foglak menteni és kapok érdemrendet.

— Ez csinos volna! Hát én? Csak fürödj meg odahaza.

— De akkor nem kapok kitüntetést.

— Ezer ördög — kiáltja Boitsec — hát nem akad valami tökfikó, aki bele akarná magát ölni a vízbe, hogy nekünk megszerezze az örömet, hogy megmenthessük. Nézd ott azt a halászembert, ott a csónak orrán. Mit gondolsz, nem lenne egy ballépést a mi kedvünkért?

— Barátom! Taitaluile! fényes ötletem van. Ha jól erősen megráznók azt a kötelet, a melyen a csónak a parthoz van kötve.

— Akkor ez a jó ember inna egy pár kortyot . . .

— És megmentenők.

— És kapnánk kitüntetést.

Boitsec örömeiben majd hogy bele nem

dobta barátját a vízbe, hogy megtudja tőle, hogy hideg-e a víz nagyon.

A terv veszedelmes volt és nehéz, eltekintve attól, hogy finom gondolkodásra épp nem vallott. De a szenvedély ugy elvakította a két jóbarátot, hogy nem is tanakodtak tovább és óvatosan közelledtek áldozatuk felé.

A kiszemeit áldozat hamisítatlan típusa volt az ártatlan párisi mükedvelő halásznak. A csónak orrán állott és egyre nézte a zsinéget tartó, veresre mázolt dugót, a melynek be kellett volna huzódnia a vízbe, mikor egy hal akad horogra.

— Vigyázz! — csobogták a habok a halászhoz.

— Vigyázz! — suttogta a szél, mely meglebegtette a halász vékony lábán a nadrágszárakat.

— Vigyázz! — csikorogták az apró kavicsok a parton.

De a halász nem hallott semmit. Csak nézte, nézte a vörösre mázolt dugót, mely semmi-kép sem akart behuzódnia a vízbe.

Egy sikoltás, még egy sikoltás, és aztán még egy sikoltás. Egy loccsanás. A halász eltűnt a vízben.

A két bátor életmentő ledobta gyorsan magáról a ruhát — éppen be akart ugrani a vízbe . . . és akkor óh csoda, a hullámokból egy sárga folt kezd kiemelkedni, mely hamar szalmakalappá alakul ki, a szalmakalap alatt zavarodott arc

ÜZLET-ÁTHELYEZÉS

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy üzlethelyiséget f. évi augusztus hó elsejével a Hunyady- (fő)-utcában levő Konkoly-féle házba helyezem át.

Ez alkalommal szíves figyelmébe ajánlom ujonnan berendezett **butorraktáramat**. Egyszersmind köztudomásra hozom, hogy **TEMETKEZÉSI VÁLLALATOMAT** a mai kor igényeinek megfelelően **teljesen ujonnan felszereltem**, úgy, hogy bárkivel szemben kiállom e téren is a versenyt.

Amidőn a n. é. közönség támogatását a jövőben is kérem, jutányos és pontos kiszolgálást ígérve, vagyok

kiváló tisztelettel

KEKSZ HENRIK

butorkereskedő, NAGYBECSKEREK.

635—15.2

hangzik el, ami alkalmas arra, hogy a közönséget, vagy a hírlapírókat magukat is tévedésbe ejtsék, a V. H. O. Sz.-nek keresnie kell valamely formát, hogy a Szövetség álláspontját a mozgalommal szemben is világosan kifejezze.

Az igazgatóság evégből a következő kijelentések tételére szorítkozik:

A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége hivatását továbbra is eddigi szervezetében, alapszabályainak változatlan keretei közt s a vezetés azon eddigi szellemében kívánja teljesíteni, mely szellem hivalgástól ment zajtalan működésben ennek az újságíró-testületnek erkölcsi és anyagi tőkét: tiszteletet és vagyont szerzett.

Tagjait a Szövetség a vidéki újságírók egyeteméből válogatja, különbségtétel nélkül arra, hogy a felvételt kérőnek az újságírás egyedüli kenyérkereseti foglalkozása-e, vagy e foglalkozás mellett az illető valamely más hivatásnak is munkása-e még, mert a Szövetség az újságírói hivatást és a hivatásos újságírói munkát nem e munka kenyérkereseti jellegének kizárólagosságában látja.

A V. H. O. Sz. nem azonos a vidéki hírlapírók ama részével, mely a hírlapírói munka anyagi érvényesítése érdekében újabb mozgalmat indított, az egyes városokban szervezkedő üléseket tart és országos gyűjtést rendez.

E szervezkedő mozgalommal a Szövetség szembe nem helyezkedik, de azzal szolidaritást sem vállal, hanem attól magát és tagjait távol tartva, egyedül a saját szervezetéből folyó munkáinak szenteli tevékenységét s e szervezet függetlenségét, erkölcsi és anyagi cselekvőképességét minden támadással szemben megvédelmezi.

E kijelentések mellett megütközéssel vett tudomást az igazgatóság a Szövetség egy-egy tagjának a mozgalom közben a Szövetséggel szemben tanúsított magatartásáról. Az igazgatóság azon meggyőződésben van, hogy egy erkölcsi testület irányában a testület tagjai addig, amíg tagok s különösen, ha az igazgatóság tagjai is, bizonyos köteles tekintettel és tisztelettel tartoznak lenni s végeredményben a következmények levonása vagy egyik, vagy másik részről elmaradhatatlan. Az igazgatóság ezen a téren is teljesíteni fogja tisztéből folyó kötelességét s egyelőre magyarázatot kér.

Intézkedett ezután az igazgatóság, hogy a miskolci közgyűlésnek Kulinyi Zsigmond emléke megörökítésére irányuló határozatai megvalósíttassanak s a Szövetség vagyonából kihalította az igazgatóság a 3000 koronás Kulinyi-alapítványt.

Bemutatta ezután az elnök azt a nagy halom levelet, mely a V. H. O. Sz. legutóbbi számának közleményeire a Szövetség tagjaitól az elnökséghez érkezett. A Szövetség tagjai a legteljesebb bizalmukról és szeretetükről biztosítják az elnökséget és igazgatóságot s követelik, hogy a V. H. O. Sz. a megkezdett uton egyenesen és szilárdan

haladjon s eddigi eljárása irányától magát eltéríteni ne engedje.

A felvételi kérvények elintézésénél felvette az igazgatóság a Szövetség tagjai közé: Loránt József debreceni, Fehér Ödön miskolci és Faragó Rezső aradi hírlapírókat.

Ezután a segély iránt való kérelmekben határozott a gyűlés, több újságíróknak 60—100 koronás segélyeket szavazván meg, végül pedig a folyó ügyeket intézte el.

Itt emlíjük meg, hogy Aradról, Szegedről, Nagyváradról, Makóról vasárnap több hírlapíró gyűlt össze Temesvárott, hogy tanácskozzék az országos szervezkedés kérdésében. Az ottani nagy lapok, a Tem. Ztg. Neue Tem. Ztg. és Délm. Közöny nem képviseltették magukat a tanácskozáson, mely St. auber József, az Aradi Közöny szerkesztőjének vezetése alatt folyt le. Az értekezleten Ujvári Péter javaslatára abban állapodtak meg, hogy a hírlapok jövedelmének emelésével a kiadók abba a helyzetbe hozassanak, hogy jobban fizethessék munkatársaikat.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— A főispán szabadságon. Dr. Dellimanic Lajos főispán holnap kezd meg szabadságidejét, amelyet Karlsbadban tölt.

— A megyés püspök pásztorlevele. Most jelent meg a megyés püspöknek ezévi nyolcadik számú pásztorlevele, melyben az egyházfejedelem mindenekelőtt több pápai dekretumot és kultuszminiszeri rendeletet közöl. Felhívja továbbá az egyházmegye papságát, hogy a f. évi augusztus 22—25-én a temesvári papnöveldeben tartandó lelki gyakorlatokon vegyenek részt, ugyancsak ajánlja papságának, hogy a szeptember hó 11—14-én Budapesten tartandó alkoholfellenes kongresszuson részt vegyen. Végül közli a püspök, hogy a fehértemplomi plébánosi állásra pályázat e hó végén, a szegedi börtönlelkészi állásra pedig e hó 25-én jár le.

— Községeink a kulturegyesületnek. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési egyesület igazgatóságától vett kimutatás szerint a torontáli községek közül eddig 20—20 kor. évi adományt megszavazott: Idvor, Tomasevá, Cernya Basahid, Aracs, Ilánca, Tóba,

Péterréve, Torontálvásárhely, 10—10 koronát Ürményháza és Tarras községe. A derék községek érdemes képviselőtestületének nemes példáját bizonyára még nagy számmal fogják követni községeink.

— A gör. kel. hitközség közgyűlése. A nagybecskereki gör. kel. hitközség tegnap délelőtt 9 órakor dr. Panics Mladen elnöklésével tisztújító közgyűlést tartott, mely alkalommal 40 bizottsági tagot választottak meg. A közgyűlés, a mely iránt általános volt az érdeklődés, teljes 8 óráig tartott minden megszakítás nélkül. A közgyűlésen megejtett választás eredménye a következő: Képviselőtestületi tagok lettek: Mateics Gyula, Szekulits Bazil, Vukov Péter, Stefanovics Milán, Radivojevic N., Risztics György, Boskovics János, Vukov Euhim, Birovlyev Zsiva, Devics Ackó, Devics Péter, Vorgity Dusan, Dankulov Dusan, Gardinovacsy Ignya, Erszki Ignya, Erdeljan János, Nasztics János, Gruncsics Lyuba, Vukov Márk, Sztaity Milán, Bakalov Mita, Petrovics Miklós, Tabacski Pál, Grubacski Péter, Fleisity Szava, Szlavkov Obad, Kiszinszki Péter, Miatov Szava, Magyarov Szvetozár, Levaity Koszta, Gardinovacsy Ignya, Kozlovacsy Vojin, Lavovlyev Gáca, Nikelin István, Tosity Tósa, Popalov Bogdán, Tyuresin János, Átyin Sándor, Laletin Zsiva és Krezics Sándor. A közgyűlés délután 5 órakor ért véget.

— Uj plébánia. A megyés püspök folyó hó 15-én a torontálmegyei Bobda községben új plébániát létesített, melynek adminisztrátorává Schweninger Jakab zombolyai segédlelkészt nevezte ki. Az új plébánia, melynek nagyura báró Csavossy Gyula, eddig a gyertyámosi plébániához tartozott.

— Halálozás. Sulyos csepis érte városunk egyik régi polgárát, Russ Jánost. Mint ugyanis részvételt értesültünk, Erzsébet nevű leánya tegnap hosszú szenvedés után 23 éves korában meghalt. A korán elhunytat ma délután temették el nagy részvét mellett.

— Torontálvármegye és a politikai helyzet. Dr. Sándor Mihály megyebizottsági tag beadványt intézett a vármegye főispánjához, a melyben kéri, hogy tüzze ki a legközelebbi törvényhatósági közgyűlés napirendjére azt az indítványt, hogy Torontálvármegye fejezze ki bizalmatlanságát a kormány iránt s tiltsa el összes tisztviselőit a meg nem ajánlott adóknak és ujoncoknak a kormány részére való beszolgáltatásától. Mint értesültünk, az indítványt a törvényhatóság legközelebbi közgyűlésén fogják tárgyalni.

— Mulatság. A torontálújvári fiatalság július hó 29-én az ottani Tengler-féle vendéglő összes helyiségeiben jótékonycélú, viágpostával egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Belépő díj: személyenként 1.60, családjegy 4—korona. Kezdeté este 8 1/2 órakor. Felülfizetéseket a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadják. A mulatság rendezői: Walzer András, Kamp Ferenc, Nuhaus Lajos, Szeifart Vilmos, Tengler József és Weber Mátyas.

— Szerencsétlenül járt mérnök. Sulyos bal-és-érte Lácza vasúti mérnököt Zsebely község határában. Hivatalos kiküldetése közben ugyanis felborult a kocsija és Lácza oly szerencsétlenül bukott ki belőle, hogy két helyen is eltörte a bal lábát. Lácza-át ápolás végett bevitték Temesvárra.

— Kerge ur. A kánikula behozta szerkesztőségünkbe rég nem látott, de sohasem várt barátunkat, Kerge urat. Vésztjósó nyájas tekintettel fogadtuk. Az összes ollók fenyegetően irányultak ellene.

— Csak egy kérdést, szerkesztő ur, aztán megyek. Ez a szerénység meghatolt bennünket.

— Tudja-e szerkesztő ur, mi a legnagyobb kín ebben a melegben?

— ???

— A Potemkin.

Kerge urat minden kín nélkül eltávolítottuk.

— Tüzetés balesetekkel. Majdnem végzetes szerencsétlenség történt múlt héten Valkányon egy tüzelésnél. A dolog úgy történt, hogy a minap tűz támadt Valkány községében s a tüzi lármára hamarosan befogták a lovakat a fecskendő elé s arra felugrottak Nagy János községi írnök, egy tanító, takarékpénztári könyvelő és a községi végrehajtó. Utközben a gyors hajtás következtében a fecskendő felborult s a rajta levők mind-egyike sulyos sérüléseket szenvedett. A legnagyobb sérülést Nagy János községi írnök szenvedte, kinek feje tört be, továbbá arcán, mellén, kezén s lábán is szenvedett kisebb-nagyobb horzsolásokat s akit úgy kellett a szerencsétlenség színhelyéről hazavinni. A könyvelő arcán szenvedett elég sulyos sérülést, míg a tanítónak s végrehajtónak a lábaik szenvedtek olyan horzsolást, hogy most is bortal kénytelenek még járni. Nagy János is már jobban van s nemsokára teljesen fel fog gyógyulni.

látszik, ezt meg test követi és a halász, akinek a víz csak a derekáig ért, a part felé fordult:

— Nem, ezer ördög — kiáltja Boitsec.

— Még kimászik, — dupláz rá Taitaluile.

És mindketten berohannak a vízbe, mely nevelésesen sekély. Mihamar elérik az elképedt halászt. Egyik az egyik karjánál fogja, másik a másik karjánál és befelé lökdösi a folyó közepébe.

— Segítsé! — kiabálja a szerencsétlen rémüldözve és halálra sápadva.

De rögtön elhallgat, mert nagy korty vizet ivott. A bátor életmentők jól alábuktatták. De újra csak megjelent a halász vérvörös arccal.

— Segítsé!

Újra jól alábuktattja a két jó barát.

A parton ekkor egy pár ember szaladt össze és lelkendezve nézte a nehéz életmentést.

Meglátják a halász arcát, mely a víz mozgatójától egészen zöld. Újra alábukszik. A két bátor fiatal ember megint felemeli, most már harmadszor is nagynehezen, legalább tetetve a nagy erőlködést kicipelik a partra.

A szegény halász olyan néma volt, mint a halak, amelyeket nem fogott el.

Persze a parton a tömeg mindegyike magyarázatokat fűz az esethez. Egyik öngyilkosságról beszél, a másik balesetről.

Boitsec és Taitaluile félnek, hogy egy kicsit messzire mentek és senkit sem engednek a megmentett halászhoz, ők maguk végzik az élesztési kísérleteket.

— Bátor fiatal emberek — mormolja a lelkésztölt tömeg.

— Terringtett! — gondolja magában a két életmentő. — Hátha meghalt a szerencsétlen, akkor vége a kitüntetésnek.

És dörzsölik, élesztik a szegény halászt.

Az áldozat végre felvetette szemét. Előbb az egyiket, aztán a másikat és kinyitja száját.

— Csak meg ne szólaljon ez a fickó, — gondolja magában Boitsec.

Taitaluile, hiába, sok ötlete volt ma, felkiáltott:

— Beviszünk egy kocsmába, meleg bort adunk neki.

És megfogja a szerencsétlen ember egyik karját, Boitsec a másik karját és kezdik cibálni egy kocsmába, mely éppen szemben volt a parttal.

De nem volt ez olyan egészen könnyű dolog, mert a halász egyre nyugtalanabb lett és amint visszatért az ereje, menekülni akart a két életmentő elől, de ezek olyan előzékenyek voltak és ki nem bocsátották volna a világra sem.

— Bocsássanak el — nyögte a szerencsétlen.

— De hisz csak az ön érdekében tesszük, barátom, — mondta a két életmentő.

— Ők mentették meg! — kiáltotta a tömeg.

A korcsmáros, ki ismerte a halászt, ki akarta kérdezni, hogy mint történt az eset, de Boitsec közbevágott:

— Ne fárasztza ki! — Majd elmond később mindent.

— Nem fáraszt el! — kezdte el a halász.

— Ez a két ur.

— Igen, mi megmentettük, — kiabálta Taitaluile, de aztán halkán a halász egyik fülébe sugta — száz frankot kapsz, ha hallgatsz.

— Megfojtlak, ha beszélsz — sugta Boitsec a másik fülébe.

A száz frank, amit azonban csak ígért Taitaluile, de meg nem adott, tetete meg a hatást vagy Boitsec fenyegetése, nem tudni, de a halász hallgatott és rámeresztette szemét a két életmentőre, akik most kezdik levetkőztetni, aztán pedig felöltöztették a korcsmárosné szoknyájába és kendőjébe.

Megérkezett a meleg bor. A halász megivott egy porcióval, még ivott egy porcióval. Boitsec ráerőszakolt még egy harmadik porciót, Taitaluile egy negyedik porciót és a halász feje inogni kezdett. Szeme lecsukódott és alaposan elszunnyadt és bizonyosan almodott az ígért száz frankról, melyet soha sem kapott meg, a mint a két életmentő mellén sem fog diszelegni soha a keresztcske, a melyet ilyen bátor életmentésért bizony kiérdemeltek volna.

Xanroff.

Leugrott a vonatról. Jersch Henrik jánosföldi lakos a minap Szárására akart utazni, de utközben a nagy melegből elnyomta az alom és csak akkor ébredt fel, amikor a vonat Szárésáról elindult. Nem sokat gondolkodott, hanem összeszedte hamarosan holmijait és a még mérsekelt gyorsasággal menő vonatról leugrott. Szerencsére egy kis bórherzsoláson kívül egyéb baja nem történt, azonban kihágásáért felelnie kell majd.

O feum. A budapesti Tátra-mulató tegnap este tartotta első előadását a kaszinó-kertben. A változatos és ötletes műsort élénk tetszéssel kísérte a közönség és szívesen tapsolt Alland Miksa, Möller József és Dévai Jenő komikusoknak, Aranyosi Klára, L'Ormant René, Himn Gusztáv énekesnőnek. Volt továbbá egy jóízű bohózat, ügyes néger duett és akrobata-tánc mutatvány. Különösen tetszett Edlavi átváltozó művész produkciója, aki szemfényvesztő ügyességgel adott elő Fregoli mintájára egymaga egy egész darabot. Az orfeum-társaság ma este folytatja előadásait.

Megszökött rab. Pau Nice szirbovai lakos vásár alkalmából megszerencsésítette Nagyszentmiklós várost látogatásával és mint negyven évvel ezelőtt, különösen pedig a szijgyártók között, mert több rendbeli számkora lévén szüksége és csakis honi gyártmányokat óhajtott beszerezni. Az alku az egyik sátorban komolyan megkezdődött, de kemény legény volt mindkét fél: az eladó és a vevő; az egyik nem akart engedni, a másik nem akart az árhoz közeledni és így nem tudtak megegyezni. Mit tegyen tehát Pau, kinek szüksége volt a lószerszáura? Egyszerűen elemelte. Ezt megírta a csendőr és törvény elő állította, ahol két havi fogságot kapott. De Pau nem olyan ember, aki magán ne tudjon segíteni, segített is, mert a napokban megugrott a nagyszentmiklói fogházból. A nagyszentmiklói járásbíró most köröző levelet bocsátott ki ellene.

Gyanús haláleset. Bohár Kosztának régi haragosa volt Jerinin Péter pancsovai lakos. Bohár az elmúlt vasárnap délutánján háza előtt ült a feleségével, a mikor az arra menő Jerinin Péter sértegetni kezdte. A szóváltásból dulakodás lett, a melynek során Jerinin Bohár Kosztát torkolászni kezdte és a falhoz vágta úgy, hogy az előiető szomszédoknak csak nagynehezen sikerült őket szétválasztani. Bohár Kosztát azután pálinkát kért a feleségétől, azt meg is itta, de hirtelen fuldokolni kezdett és holtan rogyott össze. Miután nyomatékos gyanu forgott fenn arra nézve, hogy Bohár halálát Jerinin bántalmazása okozta, Nauer György pancsovai vizsgálóbíró elrendelte a hulla felboncolását és Jerinin vizsgálati fogságba helyezését. A megejtett boncolás alapján azután Gonda Mór dr. törvényszéki és Alexics Szilárd dr. rendőrorvos egyetelműleg megállapították, hogy Bohár halálát szívizéhség okozta, mire a vizsgálóbíró elrendelte Jerinin szabadiábra helyezését.

Furfangos család. Furfangos csalást követett el szombaton Paszkulop Fülöp nevű klári napszemes Temesvároli. Megjelent ugyanis Kerner Ede ottani kereskedőnél, ahol Jenő István csernegyházi kereskedő megbízottjaként adta ki magát és 452 kiló gépolajat vett át. A cég természetesen számlát küldött Jenőnek és így kiderült szűn a csalás. A tolvaj azonban nem sokig adagathatta el olcsó pénzen az olajat, mert még tegnapelőtt kinyomozták és letartóztatták.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A vezérő bizottság ülése.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szövetségi ellenzék vezérő-bizottsága tegnapi ülésén mosakodási és magyarizációs egylegek folytak. Eötvös Károly legújabb nyilatkozata körül. Nagy csatározások folytak a körül is, hogy a vezérő-bizottság ülései nyilvánosak, avagy bizalmasak legyenek e. Végére abban állapodtak meg, hogy a vezérő-bizottság ülései bizalmasak legyenek. Ez után különböző bizottságok kiküldését tartották szükségesnek az ország boldogítására s Kossuth Ferenc indítványára elhatározták, hogy a fő-fő bizottság részletes nyilatkozatban fogja kifejtetni, hogy milyen egységes állást foglaljanak el a törvényhatóságok.

A nemzeti küzdelem egyöntetűvé tételére kiküldött bizottság ma délelőtt már hamarosan ülésezett is s megállapodott abban, hogy több előterjesztéssel fog a vezérő-bizottság elé járulni és pedig elő-

terjesztést tesz aziránt, hogy az ellentállás anyagi erejének biztosítására egy nemzeti alap szerveztesse, azonkívül permanens bizottság alakítsa, mely a vármegyékkel állandó érintkezést tartson fenn.

A lipótszentmiklói választás.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A lipótszentmiklói választáson Lányi igazságügyminiszter pártunkivüli jelölt 1340, Stodola pánszláv nemzetiségi 1450 és Turánszky függetlenségi 190 szavazatot kapott. Miután egyik jelölt sem kapta meg az abszolút szótöbbséget, a legtöbb szavazatot nyert Lányi és Stodola között pótválasztás lesz.

A király nyaralása.

Budapest, július 18. (A „Torontál” ered. távirata.) Illetékes helyről a király nyári programjáról Bécsből a következőket jelentik: A király augusztus 26-ikáig Ischben marad, a honnan Romenóba megy a déliroli hadgyakorlatra, melyek augusztus 28., 29. és 30. lesznek Harmincadikán a király elutazik és 31-ikén reggel Bécsbe érkezik, a honnan Schönbrunnba megy. Szeptember 3-án a déli Csehországban lévő Stecknába utazik a hadgyakorlatokra. Szeptember közepén ő felsége Bécsben Alfonz spanyol király látogatását fogadja.

A német-bolgár kereskedelmi szerződés.

Budapest, július 18. (A „Torontál” ered. táv.) Berlinből táviratozzák: A Németország és Bulgária közti kereskedelmi szerződés dolgában folytatott tárgyalás a napokban be fog fejeződni. Ezután haladéktalanul megtörténik a szerződés aláírása. Jól értesült helyen azt állítják, hogy már a tárgyalások hosszu időtartama is arra vall, hogy nagy nehézségeket kellett elhárítani. Most azonban konstataíni lehet, hogy mindkét fél részéről oly engedmények történtek, hogy a két állam között a kereskedelem-politikai viszony általános megelégedésre fog alakulni. Előrelátható, hogy ez a tárgyalás nem marad hatás nélkül a közel jövőben Bulgária és Ausztria-Magyarország között meginduló szerződési tárgyalásra.

Az orosz forradalom.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Lodzból sürgönyzik, a kozákok meglámadták a tüntetők menetét. Egy házból köveket hajítottak a kozákokra, kik erre megostromolták a házat. Három embert agyonlőttek, hatot megsebesítettek, sok letartóztattak.

Budapest, július 18. (A „Torontál” ered. távirata.) Varsói jelentések szerint a városban olyan az élet, mintha ostrom folya. Valamennyi gyárban szünetel a munka. Az üzletek be vannak zárva.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Odeszáról táviratozzák, a parasztlakta falvakban a zavargások egyre jobban terjednek. A hatóságok mindent elkövetnek a mozgalom elfojtására. Sok száz parasztot letartóztáltak. Korodinóban tömeges letartóztatások történtek.

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A párisi Matin pétervári levelezője rámutat azokra a nehézségekre, melyekkel Wittének a békekonferenciára való meghatalmazás megszerzésénél meg kellett küzdenie. Witte kihallgatáson volt az özvegy cárnénál is, akinek nagy politikai befolyása van.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, minden fegyvernemből való japán csapatok operálnak Sachalin szigetén. A minap kapitulációra szölitették fel az orosz tábornokot, de ez visszautasította a felszólítást.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a béketárgyalások eredményének kér-

dése most a hadikárpótlás körül forog s biztos, hogy ezt a legújabb hadi eseményektől tették függővé.

Turista-szerencsétlenség.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mödlingből táviratozzák: Wienerwaldban egy 16 éves bécsi turista, Litschauer Jakab szolgálta lezuhant és szörnyet halt.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1905. július 18

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	100 kilogr. ára		100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig	kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki uj	76	—	—	80	17.10
Pestvidéki uj	76	—	—	80	17.20
Bánsági uj	76	—	—	80	16.75
Bácskai uj	76	16.20	16.35	80	16.90
Rozs elsőrendű					12.60
„ másodrendű					13.40
Árpa fakarmány					13.00
„ égetni való					12.80
„ sörfőzésre való					13.40
Zab					15.45
Tengeri bánsági					15.45
„ másnemű					—
Ropos káposzta					—
„ bánsági					—
Körös					—

Határidő-üzlet.

Budapest, július 18. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak szilárdak. Déli zárhatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	15.62
Buza (áprilisra)	16.16
Tengeri júliusra)	15.30
Tengeri (májusra)	10.96
Zab (októberre)	11.56
Rozs (októberre)	12.76

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyzettek a Nagybecskereken, 1905. évi július hó 18-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.60 korona
kétszeres		7.20
rozsa		6.—
árpa		6.50
zab		6.50
kukorica		7.50
uj		6.50
repce		11.—
széna I.		6.—
II.		5.—
szalma I.		4.—
II.		3.—
burgonya (uj) 1 kilogr.		0.07
marhahús I. 1 kilogr.		1.12
II.		1.04
borjúhús		1.20
disznóhús		1.20
juh hús		1.15
zsír		1.60

Dr. Brájfer Lajos tavollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1905 május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
 Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.

Szegedről: (motorkocs) d. e. 9 óra 37 perc.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Versezről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
 Mósoról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.

Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
 Szegedre: (motorkocs) d. u. 1 óra.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Versez: délután 4 óra 35 p.
 Temesvár, Versez, Antalfalva—Pancsova és Alibunarra: reggel 3 óra 33 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.

Mósora: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Garçon lakás azonnal kiadó.

Két egymásba nyíló, egy utcai és egy udvari butorozott, külön bejárású szoba, hónap vagy esztendőre

== azonnal kiadó. ==

Bármikor megtekinthető alulírott háztulajdonosnál.

Menczer Lipót

Melenczel-utca 289.7. (565-x.9)

**== Megvételre kerestetik ==
3-4 szobás ház kerttel,
kézpénzfizetés mellett.**

Részletes ajánlatok „Ház” címmel e lap kiadóhivatalába kéretnek.

(624-x.9)

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK A „TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.

1337/II-1905. szám.

646-3.1

Hirdetmény.

Torontálvármegye alispánja 1905. évi július hó 8-án kelt 18595. számú rendeletével a nagyikindai „Károly Lajos” lovasági laktanyában szükséges tatarozási munkákat 4644 korona 18 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1905. évi augusztus hó 5-ik napjának délelőtti 11 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtlók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1905. július 15-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnök h.:
Fuchs István,
kir. mérnök.

Tejszövetkezet Ótelek.

Hirdetmény.

„Óteleki tej és minden saját termései gazdasági cikket értékesítő szövetkezet” felszámolás alatt bejegyzett cég felszámoló-bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a szövetkezet felszámolása, a nagybecskereki kir. törvényszéknek 1905. év június hó 20-án 5499. sz. alatt kelt végzésével bej gyeztetett.

Ennélfogva fölhivatnak mindazok, kiknek a szövetkezettel szemben követeléseik vannak, hogy követeléseiket jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hónap alatt a felszámoló-bizottságnak okvetlenül jelentsék be, mert ellenesetben azok figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Óteleken, 1905. év július hó.

645-3.2

A felszámoló-bizottság.

== Használt ==

boroshordók

megvételre kerestetnek.

Cím a kiadóhivatalban. 529-x.30

Szeged-nagyikinda-nagybecskereki egyesült h. é. vasut.

Érvényes: 1905. évi május hó 1-étől.

Oda						Szeged—Karlova—Nagybecskerek.						Vissza							
Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Motorkocsi menetek		146.						Motorkocsi menetek		V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.		
4402	4404	4406	4414	4408	4410	4416							4407	4409	4415	4413	4405	4403	4401
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	II-III. osztály								II-III. osztály		I-III.	I-III.	I-III.	I-III.		
655	1010	940	—	285	—	830	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	—	115	—	630	—	715			
1003	1205	1023	—	422	—	1206	—	Kecskemét (136)	—	—	—	1121	—	415	321	406			
1039	1230	1046	—	451	—	555	—	Kis-Kun-Félegyháza (136)	—	—	—	1054	—	420	77	322			
1222	—	1115	—	445	—	820	—	Szeged-Rókus (145)	—	258	627	1080	—	345	—	242			
148	1251	—	604	510	1005	223	ind.	Szeged (136 145)	—	714	114	557	914	—	255	1232			
151	1256	—	609	515	1010	227	ind.	Uj-Szeged	—	710	111	552	910	—	251	1228			
153	103	—	615	523	1017	235	érk.	Szöreg (136)	—	700	104	543	900	—	243	1220			
159	105	—	619	524	1018	243	ind.	Szöreg	—	659	100	542	849	—	241	1219			
205	114	—	629	532	1025	250	↑	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	—	652	1254	535	850	—	233	1211			
211	119	—	635	537	1030	255	↑	*Vedresháza 3. sz. órház (f. m. h.)	—	646	1243	530	841	—	223	1205			
220	127	—	645	545	1037	302	↑	*Gyála	—	639	1242	523	834	—	221	1157			
227	135	—	700	552	1043	309	↑	Szerb-Keresztur	—	632	1235	517	825	—	213	1149			
236	145	—	711	602	1052	319	↑	*Kupuszina (r. h.)	—	621	1225	506	813	—	203	1133			
251	202	—	735	619	1108	336	↑	Törökkanizsa	—	612	1217	457	804	—	155	1130			
305	216	—	755	634	1121	350	↑	Szanád	—	550	1155	435	733	—	132	1110			
315	225	—	821	644	—	400	érk.	Csóka	—	540	1146	426	728	—	121	1059			
323	238	—	840	657	—	416	ind.	Csóka	—	—	—	—	—	—	—	—			
342	252	—	904	711	—	432	↑	Tisza-Szt.-Miklós	—	527	—	413	657	—	107	1044			
356	306	—	920	725	—	447	↑	Pádé	—	512	—	332	639	—	1252	1020			
408	319	—	937	737	—	459	↑	*Esztermajor	—	457	—	333	616	—	1236	1013			
418	320	—	948	747	—	509	↑	Bocsár	—	446	—	321	602	—	1225	1001			
—	—	—	—	—	—	—	érk.	Karlova	—	435	—	308	519	—	1213	949			
v.v. 4412	—	—	—	—	—	—	érk.	Nagyikinda (147)	—	—	—	—	—	—	—	—	v.v. 4411		
610	409	—	1031	841	—	554	ind.	Nagyikinda (147)	—	350	—	280	350	—	1110	713			
350	280	713	—	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	841	109	1031			
444	344	757	—	755	—	—	ind.	Karlova (147)	—	—	—	253	—	754	1158	923			
459	354	807	—	804	—	—	↑	Beodra	—	—	—	245	—	745	1149	913			
510	404	817	—	812	—	—	↑	*Vinczeér	—	—	—	236	—	735	1139	901			
558	425	840	—	843	—	—	↑	Török-Becse-Aracs	—	—	—	215	—	715	1119	838			
628	443	858	—	901	—	—	↑	Kumán	—	—	—	148	—	657	1101	754			
647	502	917	—	916	—	—	↑	Melencze	—	—	—	134	—	643	1047	735			
705	518	933	—	932	—	—	↑	Elemér	—	—	—	116	—	622	1026	708			
722	533	948	—	947	—	—	érk.	Nagybecskerek	—	—	—	100	—	607	1010	645			
1218	1010	—	—	—	—	—	érk.	Pancsova-Józsefváros (154)	—	—	—	—	—	—	—	—	150		
—	—	—	—	—	—	—	érk.	Szécsány (148)	—	—	—	—	—	—	802	—	—		

Oda						Nagyikinda—Karlova.						Vissza					
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	147.						Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	
4512	4508	4502	4504	4506	4510							4501	4503	4505	4507	4509	4511
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.							I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
655	1010	—	—	940	—	830	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	—	818	1157	630	—	—	715
—	—	445	985	122	355	—	ind.	Temesvár-Józsefváros (136)	—	—	—	—	255	—	—	—	—
350	700	1110	230	713	428	ind.	Nagyikinda (136)	—	—	610	841	109	554	409	1031	—	
413	722	1130	250	733	448	ind.	*Váalom	—	—	544	821	1243	534	349	1008	—	
428	737	1144	304	747	502	érk.	Karlova (146)	—	—	526	806	1235	519	334	953	—	
714	—	—	285	557	—	—	érk.	Szeged (146)	—	148	—	—	—	—	—	—	
728	947	—	583	948	—	—	↑	Nagybecskerek (146)	—	—	510	—	223	1251	604	—	
1218	—	—	1010	—	—	—	↑	Pancsova-Józsefváros (146, 154)	—	—	607	1010	—	100	645	—	